

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen **vasárnap és csütörtökön.**
Előfizetés ár:
Hegyedévre 2 korona 50 fillér. Félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görgöc-udvar,
hová a késiratok címzendők

Hirdetéseket és nyilttíri közleményeket
a kiadóhivatal
mérésélt áron számít fel.

Zápor-próba.

Mikszáth Kálmán, a történelmi idők s a parlamenti viharok nagy rutinierje mondja a kormány bukásáról felállított teóriájában, hogy a nyáron egyetlen kormány sem szokta bukásával megörvendeztetni az országot. A nyár a pihenés és a visszavonult kontemplálás időszaka, a közvélemény enyhe csendélete nem bírná ki a nagyobb megrázkództatást s talán kizárólag ez okból, a kormányok bukását elteszik késő ősze, levelek hullása, daruk távozása idejére. A nyár gyümölcsöt érlel, a politika nyara ezidőszerepint fanyar gyümölcsöt, melytől előre vások a függetlenségi párt foga.

Eppen ezért legalább is megdöbbenünk egy pillanatra, amikor két közös miniszter lemondását jelentették egy rekkenő napra. Nem Aehrenthal és Schönauich urakat féltettük, de a mi politikai tanítómenterünket Mikszáth Kálmánt, akinek évtizedes tapasztalatait így halomra dönténé a holt szezon és a parlamenti élet közlegő kapuzárása.

A nyájas olvasó tudja, hogy a politika mezőjén, ahol sok minden el is csendesült, egy fél esztendő óta visszatérőben van egy momentum: a tisztí fizetések emelése. A közös miniszterek jubileumi ajándék fejében szánták a tisztí gázi emelését az öreg császárnak és a tékozló fiúk könnyelmű ígérétének beváltása túlon-túl nehéz. A veszedelmes ígérét kifizetésénél silbakor áll a függetlenségi párt és a helyes közjogi alapra eresztve gyökereit, nem hajlandó kiadni a parlament kezéből az előzetes megkérdezés és szavazás jogát s e kötött álláspon miatt hasztalan ült össze már két delegáció.

A kérdés elodázása most már nem túrt haladékok és Wekerle a közös miniszteri tanácsban megegyezett osztrák barátaival. A tisztí fizetések megoldásának okát a letett ígéreten kívül sürgették egyéb problémák is, a szociális okok, melyek a fokozódó drágaság miatt szintén belevágtak a közös tiszték életprogramjába. Wekerle végül is létre hozott egy diplomata megegyezést, amely szerint a folyó év felétől megszavazandó lesz a tiszték gázi-emelése, a delegációk összehívása. tekintetében azonban nem történt megegyezés, ezt a koronatanács határozata elé utalták, mely a király elnöklété alatt

— úgy volt terve véve — legközelebb összeült.

Koalíció részről, alighogy ez a megegyezés létrejött, „vív má ny! vív má ny!” kiáltással zengtek Wekerle zseniális esztét és furlangját, mert csakugyan vívmány az, különösen koalíció szemüvegén át nézve, hogy a gázi-emelésből egy esztendőt lealkudott.

Már úgy látszott, hogy tényleg rendbe jött minden, amikor a két közös miniszter hirtelenül lemondott. Őket azonfelül, hogy a magyar kormány lealkudott valamint a gázi-emelésből, az is feszélyezte, hogy a delegáció júniusra való összehívását kiforszírozni nem tudták, holott a császár és a Reichsrat előtt erre tettek ígératot. De most jött a súlyosabb rész, a függetlenségi párt belső háborgása. Mert nem csupán gázi-emelést, szóval pénz ldozatot szimatol az ország e diplomata eszté sakkhúzás mögött, de celt is, melylyel az uralkodó és a többségi pártok között megkötött paktum ki van játszva. És miért játszik ki a paktumot az osztrák körök, holott ez nekünk még egy esetben sem sikerült?

Nos, pedig hasztalan köti magát a függetlenségi párt átmenetileg vállalt programjához, ezzel a vívmánnyal alaposan és csúfosan ki vagyunk játszva. A király által szerkesztett öt pontok közül a leglényegesebb úgy hangzott, hogy az átmeneti kormány idejére, a katonai kérdések mindkét részről ki vannak kapcsolva. A vezényszó követelésétől mi már régen letekintettünk, s ime mégis hozzájárultunk a közös hadsereg költségeinek viseléséhez. Ez, enyhén szólva is, becsapást jelent, anélkül azonban, hogy a koalíció dezavualható sáfingos miniszterelnökét, mert ez vészterhes bajokat jelentene.

Azért a folyosói kavardásból s bálványöntő B a r a b á s dörgéséből nem méltóztassanak arra gondolni, hogy a függetlenségi párt öntudatra ébredt. A 48-as párt vezető embereinek azért fáj ez a megegyezés, mert nélkülük, az ő kizárásukkal egyezett meg Wekerle a főbenjáró ügyben, holott, ha egyezkedni, licitálni kellett, itt voltak ők is.

De a függetlenségi párt, mint az ibolya, szerényen a kerítés mögött maradt és nem került belőle egy kis bokréta sem a közös miniszterek asztalára. Ez fáj, mert így minden érdem a Wekerlé és a 48-as pár-

tot csak a... Livják meg. Ezért a sérelemért kitört az izgalom, az intrika, mely azóta, hajh! el is ült már.

A Ház kapuzárása előtt, mint a nagy színházaknál szokás, megeresztették a vízcsapokat, színházi nyelven, záporpróbát rendeznek. Az a kérdés, tüz esetén eloltják-e a vízcsapok a veszedelmet? A zápor-próba lényesen sikerült. A csapok egyenkint kipróbálva, jól működnek. Wekerlének nincs oka a függetlenségi párttól an massz tartani. Tessék egyenkint konferenciázni minden emberrel és a magyar parlament nem tűzveszélyes!

Meggyeülés. Csongrádvármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 26-án tartotta, K e l e m e Béla dr. főispán elnöklété mellett, a rendes évnegyede közgyűlését, a megyebizottsági tagok gyér érdeklődése mellett.

Az elnök főispán megayitván a gyűlést, rögtön rátértek a napirend első tárgyára, az alispáni évnegyede jelentésre, melyet, miután előzően kinyomatva a megyebizottsági tagok közt szétosztottak, — ezúttal felolvasottnak tekintettek s miután senki ellene fel nem szólalt, tudomásul is vették, valamint tudomásul vették a földművelésügyi miniszternek arra vonatkozó leiratát is, hogy a miniszter a Csongrád alatt levő 84. számú tisztai átvágást, gróf Károlyi Sándor emlékének áldozva, a nemes gróf nevével nevezte el és örök emlékül itt emlékoszlopot állít.

A megyebeli közszégi és körjegyzői kérelmére módosították ezután a közszegyezői nyugdíj-szabályrendeletet olyképen, hogy ezentúl a megfelelő körszolgálatban előzően elköltött szolgálati idő is beszámíttassék a nyugdíj-igény-jogosultságba.

Csernoch János csanádi püspök arról szóló értesítését, hogy egyházmegyéje kormányzását átvette, tudomásul vették, valamint a munkaszahépitő bizottságnak a munkasalakások építésé ügyében tett intézkedéseiről szóló jelentését is. Majd elfogadták a kórházi bizottság előterjesztését a kórház 1909. évi költségvetésének megállapítása tárgyában, mely a személyzet szaporítása folytán némi emelkedést mutat.

A lépene ellen való kötelező védőoltás és a sertésorbán ellen való védőoltás tárgyában bemutatott szabályrendelet tervezetét, B á r k a i János és dr. Sz a r k a Mihály felszólalása és az alispánnak erre adott megnyugtató felvilágosítása után változatlanul elfogadták.

A történelmi és régészeti társulat kérelmének teljesítésében, a kultúrpalota célja-

ira megvett ház bérjövete mért, segélyképpen átengedték a társulatnak.

A oszongráli kereskedőegylet kérelmére, hogy az Ásványolajkál való házalás tilalmazására várm. szabályrendeletet alkossanak, az volt az állandó választmány határozati javaslata, hogy e fölött — miután az ügy tárgytalan, térjenek napirendre. B á n f a l v i Lajos felszólalt e javaslat ellen a rámutatva arra, hogy az amerikai ásványolajtrészt Európarára és Magyarországra is rávetette magát, hogy ezt a magyar ipari és kereskedelmi ágat tönkre tegye vandorkocsijaival, indítványozta, hogy amennyiben egy esetleges vármegyei generális házalási szabályrendelet ezt nem tilalmazza, a megyegyűlés a várható megrohanás ellen, kereskedelmi és főzrendészeti szempontból okvetlenül tegyen preventív intézkedéseket. Az indítványhoz esatlakozott R o s e n b e r g Ede, mire C i e a t r i c s Lajos dr. alsópán felszólalása után a körgyűlés elfogadta ugyan az állandó választmány határozati javaslatát, de azzal a módosítással, hogy az alsópán figyelme az amerikai tröszt üzelmére felhívván, utasít tassel a megfelelő védelmi intézkedéseknek kellő időben való foganatosítására.

Ifj. Szeder Ferenc és társai szentesi lakosok (főlebbezésének figyelembevételével feloldotta a megyegyűlés Szentes város körgyűlésének a nevezettek által kért ártéríték furatását megtagadó határozatát és utasította a várost, hogy — helyszíni szemle alapján, a szükséghez képest, a megjelölt helyen ártéríték furatasson.

Ugyancsak feloldották Szentes város körgyűlésének — Sch l e i c h e r István volt adóügyi tanácsnok kérelme elutasításával, — a városi nyugdíjszabályzat módosítását megtagadó határozatát azzas, hogy ez ügyben, bővebb megfontolás után, a városi képviselőtestület méltányosabb határozatot hozzon. A körgyűlés déli fél egy órákor véget élt.

Akié a föld, azé az ország.

Évtizedekre menő tanulmányozás és munkálkodás előzte meg és juttatja kezünkbe »Akié a föld, azé az ország« című röpiratot, a mely munkában a »Porszem« alnév alá rejtődő szerző, azzal a régen vajdudó s már mintegy tengeri kigyó módjára fejtődött aktuális kérdései foglalkozik, a mely egész közgazdasági és állampolitikai életünknek lektóni látszik: hogy t. i. társadalomunk miként lehetséges gazdaságpolitikai téren egészségesebb irányban haladjon! Mert bizony, nincsen mit tagadni, Magyarország közgazdasági és különösen állampolitikai beleletében már rég idő óta sajtó és olvasásra való fájdalmas nyílt sebek vannak. Anyira jutottunk már, hogy emiatt az ország népén bizonyos nyugtalanság is mutatkozik; és mivel a gyógyítás módszere ismeretlen, az igazi orvosság tehát ma sinnesen meg, a kívánt egészséges haladás helyett majdnem teljes stagnálás észlelhető hazánkban. A kivándorlás nagy aránya — noha most legalább is egy időre szünetel — gondolkodba ejtethet minden igaz hazsít; a kivándorlás továbbra a terjedő egygyermekrendszer, népünk számát mindjobban csökkenti és idővel, ha idejében nem orvosoljuk a bajokat, talán oda süllyedünk, népcsedési állapotok tekintetében, a hol Franciaország van már évtizedek óta.

És e mellett a nagyarányú népkivándorlás mellett egyik baj valija fel a masikát; olybá tűnik fel előttünk a haza ügye, mintha a nemzet magamagával is meghasonlott volna. Sőt az a látszat kezd mutatkozni, mintha a nemzet, fiainak egy részével örökös harcban óhajtana lenni; azok ellen és azok mellett folyik a harc, a kik között az elégedetlenség is mind nagyobb. Minden téren annyira megváltoztak

közgazdasági és állampolitikai viszonyaink, hogy a sorstól leginkább suttogtak a bekövetkezett drágaság következtében is ma sokkal nehezebben tudnak élsztálni, mint valaha.

Közgazdasági helyzetünk tehát a helyett, hogy megfelelő mértékben javult volna, folyton rosszabbodik, mert a nép szegényedése, különösen az egyik oldalon, a kisemberek részén, bár érdekükben elég sok történt már, élesen szembeötlő. A középbirtokos osztály helyzete sem irigylésre méltó; nem különben a magyar gentryé, a kik minden oldalról támogatnak a »joakaré« uszások.

A magyar mágnás sem lehet sorsával elégedett, mint hajdan volt, a küzdelem korszakában el már hosszabb idő óta ő is, úgy színtelen a nem mágnás nyárbirtokos is és csupán a bevándorlót új földszer az egyedüli, a kinek a magyar föld busás jövedelmet biztosít, mert a bevándorlót igénye sohasem terjed túl jövedelmének egynegyed vagy legfeljebb fele részén!

És a midőn így alakulnak a mi gazdasági viszonyaink, parlamentáris életünk se egészséges többé.

A mióta a közjogi viták vezetik a törvényhozást és ennek rovására a közgazdasági érdekek, a tulajdonképpeni éltető erő hátterbe szorultak, azóta a magyar nemzetnek mind több az ellensége úgy a belföldön mint a külföldön. A nemzetiségek ugyanis mind jobban és könnyebben vérszemet kapnak, — mert sokszor széthúsz, a helyett hogy jobban összefogva és összetartva a magyar, — akár van joguk hozzá, akár nincs és ezzel a cselekedetükkel lépten nyomon neheztlik is a mi helyzetünket. — Így kerülhet a magyar faj még abba a dilemmába is, hogy esetleg a jobb idők bekövetkezéseivel sem lesz képes majd a nemzetiségeket megfékezni. Különösen pedig akkor, ha ezeket most még nagyobb erőre engedjük juttatni; mert hát mi a cél a nemzetiségeknél? Megbontani a magyar állam területi és politikai egységét, hogy azután, ha már elég erőt nyernek, nyílt ellenségként legyen alkalmuk föllépni!

A mint már ebből is látható, azon a téren mozog szerző munkája, a mely a hazafias politikai sajtót és minden józan politikust is oly sokszor foglalkoztatott. Szerzőnk röpiratára többször vissza fejtünk még tért; olyan élénken és hazafias szeretettel szól az úgyszólván, hogy munkájának minden részén kifejeződik — a haza főérdeke: a magyar nemzet boldogulása.

Munkájának főalapszámja az, hogy Magyarországon mindenekelőtt okos és céltudatos állampolitikai, gazdasági és különösen viszonyainknak megfelelő magyar birtokpolitikát kell és pedig lehetőleg azonnal végrehajtani.

Szerző azt fejtegeti, hogy ha ezen a téren a szükséges és sokszor hangzott gazdasági reformok mielőbb megvalósulhatnak, azaz igazi magyar nemzeti politikát leszünk képesek inauguralni — alap és erő van hozzá, legfeljebb sokaknál még csak a hazafiú joakarát hiányzik, ez pedig még jobban megvaltozik, — akkor a nemzetiségi villogások is mintegy önmaguktól megszűnnek és a fekélymódra mutatkozó ama kinövésnek, a melyek a bevándorlók nyomán fakadtak, minden nagyobb orvoslás nélkül bizonyára könnyen el is enyésznek.

Erés magyar érzelmi parasztbirtokos osztályra, azaz a mostaninál anyagi és erkölcsi tekintetben jóval erősebb és életképebb kisbirtokos osztályra van szükség; erre fekteti szerző nagyon helyesen a főszót, ugyanakkor, a midőn megfontoltan követel ugyanancsak a parasztszotyai érdekében, az intelligens középbirtokos osztály helyzetének könnyítését, a még életerős, de sokat gyengült középbirtokosok talpraállításával.

Szerző ugyanis esakis akkor remél teljesen egészséges irányú gazdasági birtokpolitikát, ha a birtokmegosztás a mostaninál megfelelőbb lesz. Különbön pedig további pusztulástól fél, rejtődött ugyanis arra a nyomra és csapásra, a mely bennünk főleg a galicizál bevándorlók sokasága következtében mindjobban gyengébbé tesz.

A Felvidék nagy része és különösen az ország keleti része teljesen kétféle ma-

gát a bevándorlók sokasága által. A külföldről bevándoroltak vagyonosodnak, kivásárolik a kisbirtokost éppen úgy, mint a nagyobbat. vagyonuk hatványozott mértékben szaporodik, ugyanakkor, a mikor a mi pusztulásunk az elnémett harangok jelzik.

Isten és a világ előtt tartozunk felelősséggel azért, hogy ennyire hagytuk jutni a mi édes hazánkat és ebből a konkluzió is az: vagy nem törődünk szent és nemzeti ügyünkkel és pusztulunk tovább is, vagy pedig azonnal összeszedjük minden erőnket és a legkisebb kunyhó emberét is — ha az a mi vértünk — felkaroljuk és mintegy újjá alakítjuk a mi hazánkat, azt a földet, a melyet őseink vérrrel áztattak.

A hazafias kormány is bizonyára segítségünkre lesz, — a mint megmozdul a magyar társadalom — az őcske, rozoga épület teljes renoválásában!

Az érdekes művéske, a melynek bizonyára sok olvasója lesz, Budapestben, a Hornyásky Viktor nyomdájából került ki a minden könyvkereskedésben megszerezhető: ára 3 korona.

Ujdonságok.

Szentes, 1908. május 28.

— Emelik a körörszók fizetését. Gróf

A n d r á s s y Gyula belügyminiszter f. hó 26 én a képviselőházhoz törvényjavaslatot nyújtott be az ország közegészségügyének kifejtésére. Magyarországi világrekordot ért el abban, hogy milyen zavartalanul hagyják itt az embereket meghalni; nem igen tubaljik se a járványokat, sem a mecsésen működő tüdővész, sem azt a másik nyavalyát, amelyet diszkrétül vérbajnak szokás nevezni, sem pedig a betegségek száz és száz más nemét, melyekre a magyar nép egyeneszöveg volt a mellett annyira hajlamos. Ma az a rettenetesen szomorú helyzet, hogy h é t s z á z n á l t ö b b k ö s s é g b e n e g y a l t a n n i n e s o r v o s, s o h a s e l t a t t a k o t t o r v o s h o z a s o n o l t l é n y t é s a z e m b e r e k s z ü l e t n e k é s m e g h a l n a k, a n é k ü l, h o g y v a l a k i s e g i t e n i p r ó b a l n a r a j u k. V a n e g y e g é s z v a r m e g y e, S á r o s m e g y e, a h o l — városai kivételével — orvost h í r b ő l s e m i s m e r n e k. E z t a z á l l a p o t o t p r ó b a l j a m o s t a b e l g y m i n i s t e r n é m i k é p p e n m e g j a v i t a n i. A r é g i t ö r v é n y r é m é l y h i b a j á t é s h i a n y á t p r ó b a l j a p ó t o l n i a z u j a l. k i m o r d j a e t ö r v é n y, h o g y m i n d e n ö t e z e r l a k o s a r a l e g a l l a b b e g y o r v o s e s s é k, a k i n e k c e r n e g y s z á z é s e s e r h a t s z á z k o r o n a s a l a p f i z e t e s ö t é v e n k é n t 2 0 0 k o r o n a v a l e m e l k e d n é k. A t e h e t ő s l e t e g e k p e d i g l e g a l l a b b e g y k o r o n á t f i z e s s e n m i n d e n l a t o g a t á s á r t. A z o r v o s o k o n k i v ü l h a t ó s á g i b a k a r ó l i s i n t é z k e d i k a t ö r v é n y. A z e z e n r e n d e z é s b ő l s z á r m a z ó t ö b b k ö l t s é g e t h á r o m m i l l i ó n é g y s z á z e z e r k o r o n á r a m e g y.

— A hullámtéri halaszgazdaságok. A házalásról szóló törvény végrehajtásánál kérdés támadt, hogy a törvényben foglalt (tárolás kiterjed-e azokra a halrekeszre is, amelyeket a hullámtéri halaszgazdaságok álltanak azért, hogy megakadályozzák az ott termelt, tehát jogos magántulajdonukat tevő halaknak a termelő területéről való elmenekülését. A földművelésügyi miniszter most körrendeletben értesíti a törvényhatóságokat, hogy a kormány a hullámtéren fekvő és az anyamederrel kapcsolatos mederszerű mélyedésekben (bara, fok, holt ág, kubilgódór) használatos átkötések között külföldiséget kíván tenni. Mert míg az orvhalász által alkalmazott rekcs kizárólag az anyamederből

vadlő haiknak zsákmanóval ajtósérol szolgál, addig a termelő által alkalmazott elzárás, mint segédeszköz a termelés biztosítására szolgál abban az értelemben, hogy útját vágja a szigorúan magántulajdonú tevő hal idegen területre való menekülésének. Míg a rekesz, mint halfogó szerzsám, rendszerint írja is a halat és így föltétlenül a törvénybe ütökzik, addig a tenyésztő által alkalmazott elzárás csak annyiban kifogásolható, amennyiben valamely irányban jogos érdeket sért. Halászati szempontból azonban megkövetelendő az elzárásnak akként való végrehajtása, hogy már a kivétel módja is biztosítékul szolgáljon a közbizalom rovására elkövethető visszaélések ellen. Vizjogi szempontból pedig szem előtt tartandó, hogy az ilyen elzárás ne akadályozza a víz természetes lefolyását. Ezeket az elzárásokat tehát csakis hatósági vizjogi engedelem alapján szabad létesíteni és fentartani. Ilyen jogosítvány nélkül fölléltott rekeszek ellenben úgy a vizjogi, mint a halászati törvényben foglalt tilalom alá esnek.

— Endrey Gyula kilépése a függetlenségi pártból. Endrey Gyula dr., a szomszédos Hódmezővásárhely orsz. képviselője, lapjában a Vasárhelyi és Vidékében nyílt levelet intézett választóihoz, amelyben bejelenti, hogy az országos függetlenségi és 48-as pártból, amelynek már tizenhét év óta tagja, a tiszti fizetések fölemelése miatt kilép. Elmondja Endrey a nyílt leveleiben, hogy Andrásy Gyula, múlt pénteken a Hársban világosan megmondta: a tiszti fizetések fölemeléséért eszébe nemzeti vívmányokat nem kapunk. A tiszti fizetések ügyét erőszakosan vették ki a paktumból, amelynek mindennemű kiterjesztése ellen a legsúlyosabb ellenléki álláspontot foglalja el. Barmennyire is nehezebb esik vezérelőt: Kossuthól és Apponyitól elszakadni, ezt meg kell tennie, mert nem akarja a tiszti fizetés-emelés megszavazása által a választóinak tett ígéretét megszegni. — Ugyancsak a tiszti fizetés ügyében Kmetty Béla, Kmetty Károly orsz. képviselő öccsége indítványt nyújtott be Vasárhelyi törvényhatósági bizottságának szombaton tartandó közgyűléséhez, mely szerint mondja ki a törvényhatósági bizottság, hogy a tiszti fizetések fölemelése ellen tiltakozik és hasonló állásfoglalás eljából keresse meg az összes társörvényhatóságokat.

— A négyzet Fráter-estélye azzal a fényes és teljes körű eseményekkel zajlott le vasárnap este a színházteremben, amely az estélyi iránt széles körben előzőleg megnyilatkozott rendkívüli érdeklődés után előrelátható volt. A színház tágas nézőterét, pihósorát teljesen megtöltötte az érdeklődő közönség, mely várakozásában nem is csalódott, mert igaz méltóval volt minden tekintetben része és az estély műsora számról-számra fokozta a hatást, mely végül már frenetikus és pereckig tartó tapsviharban csúcsosodott ki. Fráter Loránd, a katonatisztből lett énekművész, akinek nevéhez a közönség legfőbb érdeklődése fűződött, nem mondható nagyvilági énekesnek. Kellemsen ösöng és baritonba hajló tenorja nem nagy terjedelmű, de ezzel a hanganyaggal mestersen bánk és előadásának bensősége volta, a szívbillakadó mély érzés, mely minden szavából kiemelkedik, szinte predestinálja őt a magyar népdal interpretálására. Egytől-egyig szép és izróli-izre magyaros volt minden előadott dala, leginkább szívbill fakadó és szívhez szóló azonban akkor, mikor végezték, saját mesteri hegedűkísérete mellett, a saját, közsájon forgó, gyűjtő hatású s a melletti elandallító dalait adta elő, melyek után

orkanszerű taps vihartzott át a nézőterén. Kisérijében, Tarnay Alajosban kiváló songora művész ismertünk meg, aki virtuóziatással kezeli hangszerét és aki különösen két kedves, zenésített apró történetével ért el rendkívüli nagy hatást, úgy, hogy a közönség alig tudott betelni az ujjazással. A vendégművészeknek köztük, — ez az udvarláság követelménye; de elcsúszk megjegyzni hogy az estély fényes sikeréből nem kisebb résst jutott a helybeli közreműködőknek sem. Mátyás Margit kiasszony nyitotta meg az estély műsorát »A szegények élete« vers-prolog szavallásával. A bensőséges meleg érzéssel előadott gyönyörű költemény mely hatással volt a közönségre, mely lelkesen tapsolta és hívta a lámpák elé a kiténő szavallót. »Feltételek« egy-egyfelvonásos vígjáték szereplői rutinos játékkal fokozták a közönség lelkesedését. Kiss Marika a feltékenykedő fiatal menyecske kedélyhangulatának pillanatról-pillanatra változó hullámzását arjátékonban és díkelőben egyaránt hivatásos színésznőnek is díosőségére való ügyességgel árskeltette s méltó partnere volt Csörgő Károly dr., a végtére maga is feltékenykedő fiatal férj, aki temperamentumos ügyes játékkal alkalmazkodott a helyzethez. Kiegészítették az ősszjáték kiténő voltát; Mócs Erszike, mint szobacske, aki különösen a szellemjelentben elkészült, Sarkadi Nagy Mihály a rajzoló ügyesen karikázott szerepében és Baróthy István, aki a kérdésműlt rőndérből lépésből inasból csinált kabinetalakot. A vírág regé előadója: Novák Károly Margit kiasszony mesteri módon interpretarta Freilgráth gyönyörű költeményét és előadása nyomán poétikus személyesítették az alvó léányokat, Futó Erszike illatukkal halálba kábító virágokat Bokody Etelka, Gál Irma, Hönig Nelli, Káló Margit, Kiss Margit, Mezős Balogh Jusztika, Molnár Irén, Ónody Irma, Piti Erszike, Szavaton Margit, Várady Margit és Vecsery Juliska, szinpompás, festői öltözkölkkel és ritmikusan líbögő taneukkal. Szóval, a közönség felcélzótt várakozását minönpökben kielégítette ez a kiténő sikerű estély, melynek műsora végzetlenül az ifjúság tancera perdült és bár táncosokban némi fogyatékoság volt, kitartó kedvvel, kedélyesen folyt a vigadozás hajnalpirkadásig.

— A községi legelők rendezése. Darnay Ignész földmívelésügyi miniszter tárcája költségvetésének tárgyalása alkalmával kijelentette, hogy a legelőhiánynak megszüntetésére külön törvényjavaslatot fog beterveztetni. Addig is, míg ez a törvény életbe léphet, folytatni fogja a rendelkezésre álló anyagi erő szerint a legelőrendezésnek a Székelyföldön és a hegyvidéken már megkezdett akéjét. A miniszter a megindított akéjét most az egész országra kiterjesztette. A legelő gazdasági rendezésére s ökszerű kihasználására útmutatások, rendtartások készülték. És hogy az egyes közelegelőknak feljavítása, ökszerű művelése tekintetében legyen szaktanácsos szolgálkasson, a miniszter Laohmann Józsefet Miskolczi székielvielyi a legelőrendezési ügyekben szaktanácsosnának nevezte ki s megbizta, hogy szükség szerint egyes községi legelők feljavítására terveket és útmutatásokat dolgozon ki, sőt a munkálatok irányítására szálljon ki a helyzénre is.

— Népkönyvtár Horgoson. A horgosi új ifjúsági egyesület és daloskőr igazgatóságának kérelmezésére, az ifjúsági egyesülettel kapcsolatban, a műcsomok és könyvtárak országos ignása állami költségen egy 2000 koronás népkönyvtár létesítését határozta el Horgos községben. A népkönyvtár keselésével, mely a hozzávaló ökserejűkkel együtt már legközelebb Horgosra kerül, — Mucsi Vince állami tanító egyesületi igazgató bírták meg.

— Orbán napja. Hétfőn volt a negyedik, a legfagyosabb szent: Orbán napja. A néphagyomány ezt tartja a legveszedelmesebbnek a fagyos szentek között. Úgy mondják, hogy Orbán napja még egy esztendőben sem mult el kártevés nélkül. Ha az első három szent nem okozott bajt, akkor Orbán pótolta mulasztásukat, ha kárt csináltak, akkor Orbán rájuk duplázott. Az idén a három fagyos szent nem csinált semmi galibát és fagy helyett kánikulai hűsége hoztak ráuk, amely azóta is állandóan üszaszt bennünket. Annál fölésebb volt, hogy Orbán csört nagyon mérges leasz és ha maskép jéget nem hozhat, hát a magasságból indítja azt le ráuk. A legvégül valósággal terhes is volt ifjafajta éghabotúság jeleivel. De Orbán ez egyszer, megemberelve magát, ráesolt a rossz hírére és éppen úgy mint három társa semmi bajt nem okozott. Csak az a baj, hogy nekünk csőt se horzott. Egy-két ocsoppó hullott ugyan az nap az égből, de bis az a port is alig verte elő, nehogy kielégtette volna a gardák kívánságát.

— Gyermekmajális. A helybeli református elemi iskolák növendékei tegnap délután záslódiásban zenező és tanítóik vezetésével, a város minden részéből a Kossuth téren gyülekestek ösze, hogy onnan együtt vonuljanak ki a túrkurai a népkörbe, majálisra. A gyermekek ezen örömnapja, melyet kint a szabadban játékkal, énekekkel, szavallással és táncokkal töltöttek el, számos érdeklődő szülő és gyermekbarát vonzott ki a ligetbe, akik nagy lelki gyönyörűséggel osztottak a gyermekek ártatlan kedvteléseiben. Este 6—7 óra közt a gyermekek szép rendben vonultak szent a Kossuth-térre és onnan oszlottak szent.

— Sertésvész Tápén. A dorozsmai főszolgabírótól érkezett hivatalos értesítés szerint Tápén orvanyos jelleggel sertésvész pusztái. A veszedelmes ragályos kór továbbterjedésének megállítását végett a község határozta szigorú hatósági zárlat alá vették.

— Jótékonyág. Csörgő István f. hó 24-én házasságkötése örömnépe alkalmából hat kilóna szakképpettség és ügyesség folytán általánosán szeretik, értesíti a közönséget, hogy e hét végén ismét Szentestere érkezik rövid idei itt tartózkodásra és mint ezelőtt, most is a Petőfi-szállóban levő lakásán áll majd a segélyét igénybe venni hajló fogbajosok rendelkezésére.

— Fogorvos, Kovács J., aki évék hosszú sora óta rendszeren ellátogat városunkba, hál kiténő szakképpettség és ügyesség folytán általánosán szeretik, értesíti a közönséget, hogy e hét végén ismét Szentestere érkezik rövid idei itt tartózkodásra és mint ezelőtt, most is a Petőfi-szállóban levő lakásán áll majd a segélyét igénybe venni hajló fogbajosok rendelkezésére.

Uj erőt ad

A SCOTT-féle Emulsió akkor is, mikor más szer már nem használ. Mindig vesélyes kétes értékű szerekek kísérletezni, amikor az ember egészségeről van szó. Gyengesség esetében, különösen lábadozóknál, vagy verszegénység, tudóba, jutlterhelt munkából származó betegségek folytatán az elővigyázatos ember azonnal ahhoz a szerhez folyamodik, mely számtalan esetben kivétel nélkül megbízhatóan hat. Ez a szer a V. 5-1.

Az Emulsió vásárlásánál SCOTT-féle módon szerd-jegyet — a halasat — kézzel figyelembe venni.

SCOTT-féle Emulsió.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 Mlle.

Kapható a gyógyszerárúban.

Értesítés.

Értesitem a mélyen tisztelt fogyasztóinkat és a nagyérdemű közönséget, hogy hosszabb időre való elutazásom miatt, központi igazgatóságunk Ligday János urat üzemvezetőül alkalmazta, ki az üzemi teendőknél kivül követeléseink behajtásával is **meg van bízva.** Ennek közlése mellett kérem, hogy pénzeszedőinknél csak Ligday úr által aláírt nyugtatványokra szíveskedjenek fizetéseket eszközölni.

Szentesen, 1908 május hó 24.

A szentesi villamtelep üzemigazgatója
2-1 **Novobáczky** s. k.

Házeladás.

III. kerület Sarkadi N. Antal-útca 11. szám alatti özv. Götzl Illésné-féle ház eladó, esetleg bérbé kiadó. Alku köthető **Dr. Péter Albert** ügyvéddel.

SIRUP-PAGLIANO a legjobb vértisztítószer. Feltalálója Girolamo Pagliano firenzei tanár, 1888 óta állítja elő. Sirup Girolamo Pagliano a legjobb és legbiztosabb hashajtószer, mely 1888. óta sok ezer családnál a legjobb eredményekkel használtatik. Orvosi rendelteté minden jobb gyógyszerárban kapható. Megszünteti a székrekedést és annak következményeit, mint vértorlás és feje stb. előmozdítja az anyagcserét és vértisztítóan hat bőkütiések, csusz, köszvénynél stb. Megrendelések intézendők: Girolamo Pagliano tanár, Florenz (A 64) Via Pandolfini' Elismerő levelekét és prospektust ingyen és bérmentve küld a vezérképviselőség: Dr. F. Herzig, Wien, II. (A 64) Mariahilferstrasse 48. Gyógyszertárak főlerakatként kedvőre felvételük mellett kerestetik. 9-1

Hirdetmény.

A Szentesi Takarékpénztár igazgatósága közhírré teszi, hogy úgy magasabb összegű kölcsönöket, mint kisebb összegű kölcsönöket a legmegtámasztott kamattal mellett, akár kötelezvényre, akár pedig váltóra a jelentkezés után

A Z O N N A L
folyósít

Bekeblézéseknél cupán a bélyeg költségek terhelik a kölcsön kérésekor,
Szentesen, 1908 május 23.

A Szentesi Takarékpénztár
Igazgatósága.

Kerestetik

kettő asztalhoz kézi cseresep, heti 20—2500 ó cserép készítésre. Fizetés ezerszámként 6 korona. Továbbá a kordégető kőrkemencéhez, hetenkint körülbelül 60—70000 egethető. Fizetés körkemence összes munkálataiért ezrenként 4 korona. Ajánlatok bizonyítvány-másolatokkal a laphoz sürgősen küldendők.

ÉRTESÍTÉS.

Értesitem az építettő közönséget, hogy nállam közönséges és szabadalmazott tetőcserép azonnal szállításra, bármily mennyiségben olcsó áron kapható.

A Tiszán jó minőségű száraz hasábos bükk tűzifám megérkezett.

Csépléshez ajánlok elsőrendű lupényi darabos szenet. Egész waggont és kisebb mennyiséget.

A jövő télre pedig légszeszgyári Coaksot lehet nálam előjegyezni.

Székely József,

fakereskedő.

Szent László (Püspök) hévviz-gyógyfürdő

Nagyvárad mellett, Karnáts János fürdőberlő kezelése alatt.

Kényelmes közlekedés. Vasúton Nagyváradtól fél- kecsin háromnegyed órai távolságban. Május-augusztus hónapokban naponta 12. vasárnap és ünneppnapokon 15 vonat közlekedik Nagyváraddal. A vasúti állomás a fürdőtelepen van. — Az európai hírű 41 C. meleg forrásos hévviz javálva van: az izületek és izmok osztoz bántalmainál, idült és különösen savas izületi loboknál, esonttörések és különösen visszamaradt vastagodásoknál, köszvénynél s annak különböző alakjainál idegbajoknál, melyek reumatikus alapon keletkeznek (schiasnál), különböző borbajoknál, végre női bajoknál; belsőleg: heveny és idült gyomerbántalmak, májbajok, vesekövek eseteiben. Állandó fürdőorvos: NAGY IGNAÓ dr. — A különböző igények szerint berendezett nagyszámú szobák napi ára egy korona husz fillér 6 korona között változik. Gyógyterem (Kursalon) hírlapokkal, zongora, könyvtár és tekeasztal. Terraszok szép kilátással. Éttermek, cukrázda, sétahelyek a fürdőtelepen és a mellételep elterülő 6 a e r d ő b e n. Az erdőben jó teképalya és lóva tenisz. — Öt tükör árú és három kádifürdő kivül módifürdők is vannak rendszeresen. Fürdők 40 fillértől egy korona husz fillérig. — Elsőrendű, kitünő zenekar. — Telefon összeköttetés Nagyváradal. — Villámvilágítás. A legszebb kirándulás és szórakozási hely. — Konyha és vendéglő a berlő saját vezetése mellett. — Prorpektust kívánatra küld a fürdőkezelőség.